

Størst og minst og hovmod

Første søndag i fasten 26. februar 2012 i København menighet v. SH

Evangelium: Lukasevangeliet 22,24-32

De kom også i strid om, hvem af dem der skulle regnes for den største. Da sagde han til dem: "Folkenes konger hersker over dem, og de, som udøver magt over dem, lader sig kalde velgørere. Sådan skal I ikke være; men den ældste blandt jer skal være som den yngste, og lederen som den, der tjener. For hvem er størst: den, der sidder til bords, eller den, der tjener? Er det ikke den, der sidder til bords? Men jeg er iblandt jer som den, der tjener. Jer er det, der er blevet hos mig under mine prøvelser, og ligesom min fader har overdraget mig Riget, overdrager jeg det til jer, for at I skal spise og drikke ved mit bord i mit rige, og I skal sitte på troner og dømme Israels tolv stammer. Simon, Simon! Satan gjorde krav på jer for at sigte jer som hvede; men jeg bad for dig, for at din tro ikke skal svigte. Og når du engang vender om, så styrk dine brødre."

Det er to ting jeg vil ta frem fra teksten i dag.

1. Hvordan det skal være i Kristi menighet
2. Vor hovmodssynd

1. Hvordan det skal være i Kristi menighet

Evangelieteksten vender opp og ned på våre begreper, om øverst og nederst, størst og minst, herre og tjener. I denne verden taler man om arbeidsgiver og arbeidstager, om sjefer og arbeidere. Man taler om de som har meget makt i samfunnet og dermed står høyt på rangstigen, og om dem som har lite og ingen makt og dermed står langt nede på rangstigen. Dermed tenker vi at sånn skal det være også i kirken. Vi tenker at i kirken står presten øverst, og så kommer forskjellige andre tjenester under ham, kordegn, organist, kirketjener. Og nederst er resten av menigheten. Det blir en slags pyramidetekning, som vi kjenner fra det verdslige samfunn. Men i Guds menighet er det ikke sånn. Det er helt motsatt. Jesus sier: *Sådan skal I ikke være, men den ældste blandt jer skal være som den yngste, og lederen som den, der tjener.*

Vår pyramidetekning om menigheten er forkert. Den *bibelske* modell er helt annerledes. Øverst står ikke presten. Øverst står menigheten, hele menigheten, både de sterke og svage, de små og de store. De står øverst. Like under menigheten står alle Guds tjenere, kordegn, organist, kirketjener, prest, ja egentlig alle, hele menigheten, for alle er vi satt til å tjene, til å tjene hinanden!

Vår menighet har ingen hierarkisk oppbygning. Med presten på toppen, og menigheten under ham. Det er motsatt. Det er menigheten, som Kristus vant med sitt blod, som er øverst, og lederen nederst. Og ingen av oss står over de andre, ingen har spesielle æresplasser, vi står skulder ved skulder. Lederen skal ikke være øverst, han skal være alles tjener. *For hvem er størst: sier Jesus, den, der sidder til bords, eller den, der tjener? Er det ikke den, der sidder til bords?* I denne verden er det sådan. Den største og fremste som sidder til bords og bliver oppvartet regner vi for at være den største. Men de som tjener ved bordene, regner vi for mindre. Men, sier Jesus, i Guds menighet skal det være tvert om! Den som er leder, skal være alles tjener. Jeg, som er deres Herre og Mester, *jeg er iblandt jer som den, der tjener.* Jesus kom ikke for at lade seg tjene, men for selv

at tjene og give sitt liv som løsesum for mange. Alle skal vi på hver vår måte være med til å bære Guds menighet.

Men hvem skal så bære dem som tjener i menigheten, hvem skal bære presten, som ofte får de tyngste byrder å bære? For det hviler et tungt ansvar på den som er prest!

Hør hva Paulus sier i 2 Kor 11: *Jeg har arbeidet og slidt, ofte haft søvnløse nætter, lidt sult og tørst, ofte fastet, døjet kulde og manglet klæder. Hertil kommer det, som dagligt trykker mig: bekymringen for alle menighederne. Hvem er magtesløs, uden at jeg også er magtesløs? Hvem falder fra, uden at det svier i mig?* Og han taler i et annet brev om *det slidsomme arbeid med forkyndelse og lærergjerning*. Presten skal ikke bare forkynde, han skal påta seg de vanskelige samtalene, han skal trøste ved sykdom og død. Ja, presten bærer tunge byrder. Hvem skal bære ham?

Og hva med de andre medarbeiderne kirken som også har byrder å bære? - Dem som har ansvar for leseprekener, kordegnen, kirketjeneren, organisten, de som har ansvar for de unge, de som ansvar for barna, foreldrene som tar med sine barn med i kirke, og dermed lærer dem at gå i kirke hver søndag. Eller kirkebestyrelsen? Hvem skal bære dem? Hvem skal bære presten og alle de andre som tjener i Guds rike? Jo, det gjør Kristus. Han bærer dem. Han vil bære oss i alle våre tjenester for ham. Ja, Han bærer oss gjennom hele vårt liv, like fra vår fødsel til vår død.

Hør hva profeten Esajas sier: *Hør mig, Jakobs hus, alle, der er tilbage af Israels hus: Lige fra fødslen blev I løftet op, I blev båret fra moders liv. Til I bliver gamle, er jeg den samme, til I bliver grå, bærer jeg på jer. Det har jeg gjort, og jeg vil stadig løfte jer, bære på jer og bringe jer i sikkerhed.* (Es 46, 3-4). Og i 5. Mosebog leser vi om Herren, at han *fant sitt folk i ørkenlandet, i den tomme, hylende ødemark; han kredsede om det, holdt øje med det, passede på det som sin øjesten. Som en ørn, der vækker sit kuld op, og flyver frem og tilbage over sine unger, bredte han sine vinger ud, tog det op og bar det på sine vinger* (5 Mos 32,10-11).

Gud Herren bærer selv sitt folk. Kristus bærer sin menighet. Han som bar vår dom og straff og sonet for all vor skyld. Han vil også bære oss gjennom livet.

Men vi er også satt til å bære hinanden. Denne rangstriden som Lukas forteller om i vår tekst skjer på skjærtorsdag, like før vor Frelser skal lide og dø, og denne dag er det også at Jesus vasker sine disiplers føtter. Og på denne måte gir han sine disipler et eksempel til efterfølgelse. Fotvaskingen før måltidet var det ingen av disiplene som ville tjene de andre med. Dermed tok Jesus selv seg av den sak. Han tager et fat og fyller det med vand og giver seg til å vaske disiplenes føtter.

Fotvaskingen er egentlig et symbol på den daglige avtvettelse av våre synder – det er syndsforlatelsen som vi får når vi går til skriftemål og natverd. Men samtidig er dette at Jesus vasker sine disiplers føtter et eksempel for oss til efterfølgelse. Jesus sier: *I kalder mig Mester og Herre, og med rette, for det er jeg. Når nu jeg, jeres Herre og Mester, har vasket jeres fødder, så skylder I også at vaske hinandens fødder. Jeg har givet jer et forbillede, for at I skal gøre, ligesom jeg har gjort mod jer.* Han som selv er vår Mester og Herre, han gjør en tjeners arbeid, og viser dermed hvordan det skal være i Kristi menighet. Vi skal være hinandens tjenere. *Bær hinandens byrder*, sier Paulus og *opfyld på den måde Kristi lov* (Gal 6,2).

Alle skal vi på hver vår måte være med til å bære. Og det å bære betyr at vi må ofre noe. Vi kan ikke bringe det offer Kristus brakte da han døde for oss på korset, men vi kan ofre oss selv i tjeneste for ham, som har gitt seg helt hen for oss for vår frelse.

2. Vor hovmodssynd

Dette var det første jeg ville ta frem fra dagens tekst. Det andre jeg vil ta frem er en bestemt synd som disiplene falt i og som vi så titt faller i. Det er den synd som kaldes hovmodssynden.

Vi hørte at disiplene kom i strid om *hvem som var den største*. Dette er heller ikke noe ukjent fenomen blant de kristne i dag. Hvem vil være den minste? Hvem vil være lengst nede på rangstigen? Nei, det vil ingen.

Med dette tenker jeg ikke på at man vil gjøre karriere i denne verden. I denne verden er det annerledes enn i Guds menighet, og skal være det. Men i Guds menighet, er det totalt annerledes enn i denne verden. I Guds menighet er det ikke tale om å komme opp og frem. I Guds menighet er det tale om å tjene hinanden.

Men likevel stikker den gamle Adam i oss hodet frem på nytt og på nytt, og vil være den største og beste. En som betyr noe, en som andre kan beundre og se opp til. Men *sådan skal I ikke være*, sier Jesus, *men den ældste blandt jer skal være som den yngste, og lederen som den, der tjener*. Stolthetens, hovmodets og æresyrens ånd får så lett makt over oss! Kanskje klarer vi å skjule det for andre, men i vårt hjerte har vi disse hovmodstanker. Og sådanne tanker kan vi få også når vi er samlet til gudstjeneste med hinanden. Da er det godt at vi skal få lov til at gå til skriftemål og nattverd og pånytt få vasket oss rene fra denne synd.

Det er godt at Guds rike er et nåderige, et syndsforlatelsens rige. Vi kommer til gudstjenesten med våre syndige tanker, med vårt hovmod, med alle våre feiltrinn i familie eller blant venner, eller i skole eller på arbeidsplass, og får bekende disse synder for Gud. Og vi får på nytt og på nytt høre: *Vær frimodig, søn, dine synder tilgives dig* (Matt 9,2). Du skal slippe at gå og bære på dine synder. De har Jesus båret. Han har tatt dem på seg. Han sier til deg som han sa til kvinnen som ble grepet i ekteskapsbrudd: *Var det ingen der fordømte dig? Hun svarede: Nei, Herre, ingen. Så sagde Jesus: Heller ikke jeg fordømmer dig. Gå og synd fra nu af ikke mer* (Johs 8,10-11).

Men om så alle andre fordømmer deg og om ditt eget hjerte fordømmer deg, så er Gud større enn dit hjerte og *kender alt* (1 Johs 3, 20). Han ved, og ihukommer, at Jesus har båret straffen for alle dine synder. Og derfor sier han ennå en gang til deg: *Så er der da nu ingen fordømmelse for dem som er i Kristus Jesus* (Rom 8,1). Kristus gjelder i ditt sted. Hans renhet er din renhet. Hans tilgivelse gjelder alle dine synder – også de synder du ikke klarer å tilgi deg selv.

Ære være Faderen, og Sønnen og Helligånden, som var, er og være skal, en sann Gud fra evighet og til evighet. Amen

Lagt på www.vivit.dk 29.02.2012